دکتاب ځانګړني

د کتاب نوم :	انساني سرکس
لیکوال :	محمود نظری
موضوع :	طنزونه
د چاپ کال :	۱۳۸۱ ل
کمپوز/ډیزاین :	خپله لیکوال
چاپشمېر :	(۱۰۰۰) ټوکه

www.Ketabtoon.net

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

١- دا خنداوې او دا ژړاوې
٢- سریزه
٣- انساني سر کس
٤- زما ولا که زده کیږی!
٥- وړاندوینه
٦- د ځغاستې ملي سیالۍ
٧- تک ډم ډم تک
٨- کشتی کج
٩- منته
١٠- پنچر مین
١١- خوش خدمتی
١٢- دا بي بي سي لندن دی!
١٣- ښکروره تاریخي بد نامي
١٤- چونګ چونګ د فتح خان
١٥- کمپوټري مشر
١٦- ټاپه
١٧- ددغه دغه
١٨- پام چونګښه مه یادوه!
١٩- ډانګټر صایب کوتان(قوطان)
٢٠- که زما منې کله کله ګډایې هم کوه!
٢١- ټبر علیکم
٢٢- ....دد رواغو بازار...!
٢٣- ویر مې زده کړ!
٢٤- ښه او بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- ملت او حکومت
۲۶- ستنګړې ښځې
۲۷- ټولوا کمنې(امپراتورې)
۲۸- د درویش ډالۍ
۲۹- د روژې پنځلسمه افتر شو
۳۰- پر پاچاهې یې نه ورکوم
۳۱- د څوکۍ خوند
۳۲ - مامور باشي فشره خور باشي پیش بیا
۳۳- کسر شان
۳۴- مدرنیزشن
۳۵- څو زه بیچاره!
۳۶- رایګیري
۳۷- پروپاګند
۳۸- ښکلا دې وي همداسې
۴۰- چاغ، چاغ
۴۱- مډرنه سیالي
۴۲- مجرد کوپون لرونکي
۴۳- د غوښو ضررونه
۴۴- ورته نومونه
۴۵- ځانګړې مرکه
۴۶- د رییس غروب
۴۷- پور اخیستل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځيني کره کتونکي پر دې چې ګوندې له جلا هيوادې سره زموږ ادبي زيږندويې ورو ورو له خپلې شا ته پرې ايښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردې کېږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې څنګه چې د اړوندې نوي ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي ، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله ترې هم نه شي کېدای خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادې له مخه د ليکوالي ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړي ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دي ، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه څښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم ستر ګې غړوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايي يون ځلندويي يې کوي ، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د ځو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړۍ ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالۍ ته ملا تړلې ، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه موندلای شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه —دوه نيمو انقلابي ، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړييزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوربې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون څپاند ا باسين پر مخه اخېستي ، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړي ، بلکې ډير کم زده کړي او يا د ببلا ببلو ځانګو والا يې هم ليکوالۍ او ان شعرو شاعرۍ ته راهڅولې او د جلا وطنۍ په لومړۍ لسيزه کې يې ډير څه پر خپل فرهنګ او ادب پيرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډيري په ټيټه کچه راځي ، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راکډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لړ تر لړه يې د دغه په زړه پوري ادبي ځېل دوه ټولګه له جلا هېوادې له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمې دې ډيرۍ برخه يې په جلا وطنې کې مينه والو ته وړاندې کېږي ، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاڅون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړي که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځيل يوه په زړه پورې او نوښتګرانه ټولګه را بشپړوي او چا پ ته يې سپاري. هسې خو نن سبا هر ادبي ځيل که داستان دی ، يا شعر ، ندارمه(ډرامه) ده يا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ويجاړ هيواد او کړيدلي او کړولي ولس د تېرو خونړيو لسيزو په تيره د وروستۍ دې يوه ځلانده هېنداره ده چې د يوې ناسپېڅلې(کمونيستي ، اخوان ، ستمي) ټلوالې په منځته راتګ سره پکې د حجاج قطيبه ،چنګيز ، هلاکو ،کوډ تيمور ، بابر ، الغ بېګ ،اورنګ و فرنګ دپېريو ناورينونه راغبرګ شول او لاتر اوسه يې پايله او پايځوږ پای ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونوکې هڅه کړې ، هغه ګرد ناورينونه ، ناتارونه ، بدي ورځې او بدمرغي د هماغو لوبغاړو يو کره را انځور کړی چې د ميلونونو ربړيدلو او کړيدلو رښتيني ښکارندويې او استازيدونې کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو يا به بله وينا ترخو ملنډو او خنداوو ، موسکاوو د زړه راکښو نکو وييونو. ګړنو. نغوتو ،غبرونو او زهرژلو پيښو او تېښو په ژبه يې له دې چې لوستونکي او اوريدونکي يې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځير شی ،لومړی يې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بيا وروسته وروسته يې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډګري او جادوګري ده چې نور ادبي ځېلونه يې په ټول ښکلا ييز ، نندارېزاو سندريز پرداز او راکښون سره سيالي نه شي کولای.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه يا په بله وينا طنزويه کيسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنيکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي يې پکي بيا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو ګوتنيوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي .

په دې لړ کې ژونۍ(حيواني) افسانې

بيا په ځانګړي ډول ډيري زړه راکښونکې او نوښتګرانه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسې خو ښځله هغې په پښتو نومهالي کيسه يې ادب کې د داسې افسانو څرک ډير لږ لګول کيږي او بيا د داسي طنزيه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زيږندې او ځيل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونيو او ننيو بد مرغيو ته په خورا اغېزمنه ټوکه ګوته نيسي او را بر بندوي يې .

لومړۍ بيګه يې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولګې په پيل کې يې راوړې ،له هره پلوه له خپل تشبال وچاپيرياله تومنه اخلي او لوبغاړي يې هم د خپلې ټولنې له بيلابيلو ځبښلواو ځبښاکګر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که يې څه هم په ښکار ه د ژويو او ځناوروځرمنې او يا څيرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله يې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دويمه(کشتی کج) افسانه يې له لنډون او کوټلتيا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښايې زموږ په ټول طنزيه ادب کې بېساري وي.

ليکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلويزوني خپرونو اخيستي خو تر انګريزي ټولنې يې له خپلې هغې سره ډيره ښه اړخ لګوي او خپل لوستونکي او اورېدونکي په ناآګاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي.

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري يوه بله نوښتګرانه ژونۍ افسانه ده چې منځوال لوبغاړي يې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغانې ټولنې انحورګري او ښکارندويي کوي او بيا دا چې څنګه يې چوپه خوله ډيري د يوه يوازيني زورواک څخه وړاندې سره يوخوله او يو لاس کيږي را پرځوي يې او زور او ظلم ته يې د تل لپاره د پاي ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بيا پر يو سرچپه پايله پای ته رسي او هغه هم د يوه سپرلم(روبا) په ښخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختيا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډې لنډې ژونې افسانې يې بيا څه نا څه پيلامي (سمبوليک) رنګ لري او په دې ټوکه د هرې هغې ټولنې له تشبال سره اړخ لګولای شي چې له افغانې ټولنې سره د ډيرو اړخونو له پلوه ورتوالی لري.

د ځوان نظري د قلم له تيرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنيزو او سياسي نا خوالو هيڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه يې پر هيواد مشر اړې کړې ، نه پر وزير.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پوليسو ، هم يې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم يې د اړوندو ټوپکيانو ،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال يې هم تر سياسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچې خوا ته کډوال کيږي.په خورا نوښتګرانه توګه د خپلو انتقادي او رسواګرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم را ښغاړي لکه واخلې په (د ځغاستې ملي سيالۍ)،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته يې له ګښلو ښېلګو څخه (وړاندوينه) له هغه په زړه پوري او ډير خندونکو کوشنيو طنزونو څخه ګڼل کيږي چې په نړيواله کچه يکې د کوربه هيواد د سرکاري اډانې کرغېړنترين استازي (پوليس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي يې (د ځغاستې په ملي سيالۍ) کې يې بيا همدغه ساتنديه ځواک(!) د اتلولۍ په دربيم دريځ کې راوستې چې پوره دليل يې هم ورسره و ړاندې کړې دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو ،ترينګلتياوو يا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) يې رسونه ، بيرته پرانېستنه او يو نابېره او زړه راکښونکې پايلې ته يې ور سيخونه چې په دې لړ کې يې ډيرې ښايسته بيلګې نېښ لکۍ وزمه پايلې راخپلوي له متني کچې له پلوه يې هر ګوره ډير طنزونه د لنډ داستان ځانګړتيا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غوندې له مخ نيم زيات تېرې نه کوي چې داستانکي

(Short-short story) نوم بيا هم ورکولای شو

 او يوه نيمه ښېلګه يې چې د ټوکو ښه لري ، په يوه دوو پراګرافو کې را کوټلې شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وييونو څو برابره لويه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډير پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنيګلتيا او ځنډ وخنډ يا تلوسه او پيغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پايله ده.

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي ليکوال نوښتګرانه ځانګړتياوې او بيا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او وړتيا ښکارندويي کوي اوله دې سره يې د ژوند اند او لوړ واند(تخيل). دلته کيدای شي يوه نيمه پېښه يا ټوکه يې يو مخيز ډول له خپلو موندنو او رابرسيرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرګنديزه او انځوريزه جامه او جوله وربښلې ،د هيڅ راز بيا ځلي(تکرار) وړم توږم ترې نه ننګيرل کېږي.

ژبنۍ جوله يې هم ښايسته ډيره زما تر لاړښود او سمون سره سمه د يوې- کره ليکنۍ پښتو ښکارندويې کوي د ځانګړې طنزيه وييپانګې ځيني دود پارسي پور وييونه مې هم لږو ډير ور پښتو کړل لکه تبسم ، لبخند(موسکا) ريشخند يا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتير) ، يا انګينومونه (طبيعي اصوات) لکه د مار ښن (پښهار) د خره هنګا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هيجاني) چيغې يا غږونه لکه اخ ، اوخ يا تحسيني وييونه لکه واوا. وه وه او نور درواخله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډېرو نږه او کره ده لويه ښيګڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لاربښووني له منني سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالۍ لپاره ګټورې او ارزښتمنې بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانګې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.
زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب- ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري ومومې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار
اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو دریمه ټولګه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته یې په ډېره مینه وړاندي کوم ، دا ټولګه دوې برخې لري لومړۍ برخه یې هغه طنزونه دي چې ددویمي ټولګې وروسته لیکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دویمه برخه یې هغه طنزونه دي چې د ډیرو مینه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند) او دویمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي .

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معیاري ویيونه هم ورسره ولیکل شي.

دلته غواړم ډیر لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا یې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او دردونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لېکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي .

هجو: د شخصي غرض له مخي د عیبونو او نواقصو مسخره کولوته وایي ، چې هدف یې تحقیر او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفریح او خوند لپاره په ډېره محدوده ځانګړي توګه ډیره رکیکه شوخي ته وایي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح یوې منځ مهالي شوخي ته وایي چې هدف یې یوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هري وسیلې څخه کار اخلي ،نو هدف یې هغه وسیله ده.

طنز: طنز په عمومي توګه د عیبونو او نقصونو بیان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف یې د موضوع تحقیر او تنبه ده. د طنز وسیله اوهدف یو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري یوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثیرناکه او دردناکه وي خندا یې زهرژلي خو اغیزمنه وي ، یا به بله وینا ټولنیز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ویلاي شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز لیکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سرې وژونکي چاړه .ارام بښونکي او سلامتي راوړنکي وي .

د ټوکو په اوریدو به شاید کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهیدو سره شاید وژاړو.

که چیري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تیروتنو او غلطیو سره مخامخ شي چې البته بې شمیره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت
پوهنمل محمود نظري
لندن ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژويو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پيل شوه. لومړی پيل وويل:
عجب بد روږدي شوي يو ، انسان چې جيب ته لاس کړي زموږ پښې په تخنيدو شي او بې اختياره نڅاه پيل کړو.پښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کيږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله يا تر وخت تير چاکليټ راکوي. موږ هم لکه ځينو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنيو جيبونو او زموږ سترګې لاندينيو جيبونو کې وي.
زمري د يو امرانه ټوخي وروسته د تاييد په ډول سروښوراوه او ويې ويل:
- مخکې به چې چا پر بريتو لاس تير کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی. خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونيسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان يو متل لري چې وايي : شوله ات را بخور پرده ات را بکو!
څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...
پړانګ د چوک چوک په ويلو په افسوس سره وويل:
- عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه يې پرمخکه تيره کړه) او زياته يې کړه ، موږ د انسانانو مريیان شو!....
د غونډې ګډونوال هم په توبه ايستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه يې شيندله.
سپي چې سر يې په کاسه کې پټ او شړپی يې جوړ کړی وو سر را پورته کړ او ويې ويل:
- توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وايي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نڅيږي او مريیتوب يې کوي خو هغو بيا موږ په يوه چاکليټ او يوې کېلې نځوي ، خير دا به هم تير شي دهري تيارې پسې روښنايي ده.
آس تر يوې شينا وروسته ځان و ښندی او ويې ويل:
د خداي لپاره د ژويو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نڅيږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نڅيږي(له ډيري غوسې يې درې واري غاړه وښوروله)
وزې چې تر اوسه يې شخوند واهه خپله کوسه ږيره يې وښوروله. بع بع يې کړل او ويې ويل:

- زه دآس صيب خبري تاييدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په يوه ګوند کې يو .زه انسان نه يم چې بايد هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تاييد کړم (يو په غټ سر سپين درواغ وايي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وايي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تيريږم ،دا کېلې او چاکلټونه زموږ د خوراک يوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به ياست چې په کوم ځاي کې د ژويو خوراک يو اشرف المخلوقات د خپلو بچيانو د نس مړولو لپاره کورته يوړ ، نو هغه وو چې حيوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچې د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نڅيږو...
موږک څو واري پزه وکښله او لکه پوخ سياستمدار يو ګام مخکې ته شو او بيا دوه ګامه تر شا ولاړ او ويې ويل:
دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کيږي حق اخيستل کيږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټيټيږم.
کوږ چې ژبه يې پر شونډو را کښله وويل:
- ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نڅيدل دي ؟ دوي سوچ کوي موږ نڅيږو له اره (اصله) دا ورزش دی .
ټوله په خندا شول
مار په پښهار سره وويل:
ږغ مه لرئ دا سياست دی تاسو خپل سپورت کوئ.
اوښ خپله شخه غاړه څو واري اوږده کړه او ويې ويل:
اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي ، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي بايد وژاړي...
پيشو چې مخ يې په لاسو پريولي داسې يې وويل:
موږ چې پر دوو پښو ودريږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، ياپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بايسکل سپاره شو...

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترڅلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدې وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا رغ را څخه وشو او تښتېدم.
پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:
دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دې ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دې انساني ګڼم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه .
نولی (موشخرما) وویل:
دا ماته لا ترمخه خاینه برېښیده ځکه له انسانانو سره ډېره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وایي ځیني خلک هغه په کورو کې ساتي!
سپې د دې په خاطر چې دی هم را ښکیل نه شي موضوع یې بلې خواته واړوله او ویې ویل:
دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اولیه ژوند هیر کړی دی دا ټوله د بیزو له لاسه!
ټولو ځناورو بیزو ته بد بد وکتل .
بیزو په غوسه سپې ته وویل:ما څه کړي دي!
سپې ورو ورته وویل:
ولې داروین درواغجن درته ښکاري ؟
بیزو سر وګراوه او ویې ویل: خیر یوه ګناه مو نیکونو وکړه !
او د دستر خوان له یوې خوا نه یې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ویې ویل:
دا ځوانان مو لیدلي دي چې د نوي پتلانه پایڅې پرې کړي اوبیایې واغوندي او ځینې انجونې بیا د پتلانه یو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځینو بیا پتلونونه په پښوکې
پراته وي او څوک چې ورته وګوري ګنهکاره کیږي ، ځیني بیا دومره تنګ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وګورم چې لا حیوان یم سترګې مې شرمیږي خو ژر خپلې سترګې خلاصې کړم او د خپلې ګرانې بیزو ګۍ یاني ستاسو ورینداږې سترګې ور بندې کړم چې خداې مه کړه هغه لکه ځیني انسانان بد لارې نه شي .
پیشو د بیزو خبرې پرې کړې او ویې ویل:
- دا خوی دې هم انساني دی ته هم غواړې د ژویو نوم بد کړې ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې ، تا د هغو ی څخه زده کړې دي .
شتر مرغ چې د وزر لاندې دکوم شي پسې ګرځیدی سر راپورته کړ او ویې ویل:
- که موږ په سر کس کښې یو بل خطا باسو یا په ځان او جهان د یو بد نیت سرې اکټ وکړو بیا دا انسانان د خندا شنه شنه کیږي او د ځان سره وایي: د غو ژویو دا ښه خویونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.
یږ سر وګراوه او ویې ویل:
-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي ، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:
- په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو څومره وخندله.
بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل .
وزې په خندا خندا وویل:
-هغه ورځ مو په یاد ده ، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبرې کولې د ډوډۍ بڅرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.
هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لړ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړې چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).
د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکي وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې ، د زرافې ګوله په ستوني کې بنده شوه او سترګې یې راوتلې وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکي پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکي ولیدلې لا یې خندا زور واخیست .ګیدړې خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هغه هلکان مو ليدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هيڅ چا ونه خندله خو خره بيا لوټکي کړي د يوي اوږدې خنداوروسته يې په خندا خندا وويل:
دا څکه هلکانوکوڅۍ پريښي او انجونو سرونه خرېيلي دي! يو وار بيا ټول ژوي بيله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړي وه نو خوراک يې پيل کړ خندا هغه وخت بيا زور واخيست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلي وه په مزه مزه ښېله پوښتنې خوړل پيل کړل. چا د خندا له زوره لوټکي وهلې او چا خپلي بډوډي ټينګي نيولي وې. خو پيل لارغه لارغه(وقفه يې توګه) خندل څکه بواسير يې درلود او زمري يوازي موسکا کوله څکه په دې ورستيو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ويرېدي چې خداي نا خواسته سکته ونه کړي .
سورلنډي(شغال) هم لږ خندل څکه هغه سوزاک شوي وو او پيلمرغ ته دډيري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکۍ د ډيري خندا څان لوند کړی وو ،پسه ته د ډيري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار يې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړي وه خپله غاړه يې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بيا خپله غاړه ښي او کيڼي لوري له مځکي واهله او پيشو له ويري ژر بهر ووتله. چې امنيت راغي. خره د ډيره خوراک څخه يو لوړ ټيغ ويست چې په اوريدو يې يو وار بيا د خندا انګازی د سرکس فضا ولړزول بيا لوټکي او پورته غورځيدل پيل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګيلاسونه مات شول .چا بډوډي ټينګ نيولي وه ، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نيولی وو. پيلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ يې وويل:
- شرم وکړي تاسو هم لکه څيني انسانان د ناستي پاستي ادب هير کړي دي د ګاونډي د جوړ او ناجوړ خيال نه ساتي هرهر خاندی ، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو يو وار بيا کټ کټ په خندا شو. پيلمرغ په غوسه ورته وويل :ته خو بيخي په شرم نه پوهيږي زه ستا ډير خويونه انساني ګڼم
لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو څکه دا خبره په ژويو کې ډير بد ګڼل کيدل.
تاووس چې د خندا له زوره يې څان ببر کړی وو وريږديدی او څان يې را ټول کړ او ويې ويل:
مورږ ته دا خويونه د سرکس امر را زده کړي دي چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندي خو څينو انسانانو ته د ژويو کړه وړه چا ورزده کړي دي ؟
پينګوين چې سينه سينه کيدی کرار د راز په ټوګه يې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته يې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندي شي او ورويې وويل:
-اوريدلي مې دي چې د امازون په څنګلونو کې ژويو د خپلي خوشالۍ د پاره يو بيخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژويو کړه وړه ور زده کوي چې ژوي وخندوي!
ژويو يو بل ته سره وکتل او پينګوين ګوته په چولې خوله ونيوله او د تېښ په ويلوسره خپلو څايونو ته خپاره شول.
د دې نه وروسته دسرکس ژويو د هغه انسانانو په ليدو چې له يو بل نه اوريدل او خبرې به يې کولې ، بې سته او اجازي به په خوړو شول ، په څلوروبه رهي وه ،په ژوند کې به يې رښتيا نه ويل او ويل به يې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به يې خبرې کولې...
نو د تېښ په ويلو به يې نورو ژويو ته په پسخند ويل:
- امازون(ياني له امازون څخه را غلی دی)
هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تاييد په ټوګه به يې ځواب وکړ :
پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کيږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمني لاندي يې پايڅې نه ښکاريدې تا به ويل چې بيخي يې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه يې په رنجو توري سترګې سمي نه ښکاريدې د چوټو ونډې (تسمې) يې خلاصي وې اوله نشې ځنګيدل په يوه سلا کومندانی ته ننوتل او نيغ نيغ ودريدل

کومندان صيب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس يې تاوول او خمار وو په ډير ربړ يې د سترګو له کونجو نه وکتل ، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صيب په ويلو سره يې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونيولي (د عسکري سلام په څير)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صيب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومي يې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مي اوس جګتورنان کړاست بله مياشت مو هغه بل شی کوم چې زما يې ولاکه نوم زده کيږي!

ولاړو جګتورنانو په يوه ږغ وويل:

خدای دي غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو انډيوالانو ته يې ويل:

موږ جګتورنان شو او بله مياشت هغه بل شي کيږو زياته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندوینه

له نويو کمپوتري وسيلو سره د جرايمو د مخنيوي تر نامه لاندي۱۵۴ هيوادو د پوليسو نړيوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هيواد پوليس د غلا تر پيښې و روسته خبريږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسي هيوادونه هم وو چې د پوليسو بودجه د غلو له خوا ورکيده او داسي هيوادونه هم وو چې يو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبريدل . خو پېنځه هيوادونه په رومبي ليکه راغلل يو يې روس وو چې د غلا د پيښې څخه دوې ورځي او دوه ګړۍ او يوه دقيقه وروسته خبريدل ، بل امريکا وه چې شل دقيقې او دوې ثانيې وروسته خبريدل درېيم هيواد جرمني و چې لس دقيقې او شل ثانيې وروسته خبريدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبريدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پوليس درې ورځي مخکې نه يوازي د غلا له پېښې څخه خبر وو بلکي د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو تول هک پک کړل او دايې لوی پر مختګ وګڼه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال يې و پاکستاني پليسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځغاستي ملي سيالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پوري د پېنځه سوه کيلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې يوه سيالۍ وه.

ړومبی تن يو افغان و چې له ډېرو منډو په خولولوند خېښت و او سا يې له سترړيا بنده بنده کيده په ترس او لرز يې وويل:

(کيسه بر را پسې دی) تر ټاکلي ليکې تير شو ړومبی دريځ يې وګټه.

خلکو او د لوبې مينه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس-پنځلس ثانيې وروسته يو کيسه بر په داسي حال کې چې يو وار وار يې تر شا هم کتله په وارختايې ويل: پوليس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ويلو له ټاکلي ليکې تير شو او دويم پوړ (مقام) يې وګټه.

حاضرينو په چکچکو بدرګه کړ . اود دربيم اتل لپاره يې سترګې سړک ته نيولي وې چې يو پوليس ليکې ته راورسيد(چاي پانې دو) په ويلو له ليکې تير شو د لوبې مينه وال هم د دربيم ګډون کوونکي په ليدو د ځغاستې په سيالۍ کې و ر ګډ شول

کراچي ١٩٩٧ ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

تک ډم ډم تک ...

سلام جان تړوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته ، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هیڅا د ډول ږغ ترې نه وو اوریدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورینو خولې له خوشالۍ ویتې پاته شي چې وړیا میله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او ببله دې چې لرګی ډول ته وروړي ، تندی یې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په ببړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي یم ، نوکله چې سلام جان ووینم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختیاره مې وړې په ښوریدو شي ، خو هغه ډول نه وهي

. نن مې سل زړونه یو کړل او پوښتنه مې ځیني وکړه:

- سلام جانه! دا ډول ولې نه ږغوې ؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د یوه ستر راز په څیر یې ورو راته وویل:

- دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ(اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

- ولې اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی ؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس یې د خولې له پاسه نیولی وو او سترګې یې ردې ردې راوتلي وې ، دېخوا هاخوا ته یې په څیر څیر کتل ،په وزن سره وویل:

بیسواده پر شوکیو قرعه کشي کا
باسواده له بیکاري روز مزدوري کا
توپک سالاران د خلکو هدایت کا
پوهان له مجبوریت هجرت کا
ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک ډم ډم تک ، ډم ډم تک ،ډم ډم تک ډم ډم....

لندن۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غیږه نیولو و روستی وار (رونډ) پیل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حریف) یې ډېر ناتوانه ګڼه نو پر له پسې ټوپونه یې په ملخ پسې وهل چې ژر یې تر پښولاندي کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له سترپا نه ستونې ستغ اوږد اوږد وغځېد.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي یې کیناست او د اتلانو جام یې وګټه .ځکه یو ټوپ یې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاځ(غرورّ) وواهه

لندن۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوش خدمتي

یو ښکلي ځوان افغان د ختیزو او لویدیزو هیوادو له ځوانانو څخه د ښکلا او میړانې سیالۍ وګټله خویو پنجابي دغه سیالۍ له دي افغان ځوان څخه وګټله.

دا څرنګه ؟

ځکه وروستي حکم (ریفري) په پاکستان کې اوسېدلی یو افغان رهبر وو.

کندهار۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

ښوروا ورو وپټا تو ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

مننه!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا!

که د انسانانو له قصاب ځخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنچر مین

طالب:ولې دې ږیره خرېيلې ده ؟

لاروی: صيب زه پنچر مين يم

طالب: وبښه ،

خو اوس هغوی پوهيږي پام وکه چې بې مين دې نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زيری ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دويم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او نارې يې کړې:

وا وا د مور شيدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخې ته ولاړ وو او ډول وهونکي ته يې بد او رد ويل. هلته يو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ يې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چيري چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وويل:

-ملاصيب! ډول والا ته څه مه وايه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه واى دنيا به سمه واى!

نه به ډول واى ،نه به شلومبې واى

اوس بايد وزې ته ښکنځل وکړو :چا يې ډول ، چا يې شلومبې ، چا يې ږيره ، چا يې غولانځه او چا يې لا لکۍ ټينګه نيولې ده

کندهار۱۹۹۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په یوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترخ کې یې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسیدو سره په ډنډ کې اتڼونه ، نڅاه ګانې پیل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکریزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوي کالي واغوستل او یو بل ته یې تبریکي ویل پیل شوه ځکه له تور مار نه چونګښې ډیرې په تنګ وې او هره ورځ به یې دوه — درې ژوندی تیرولې ،نو د مشرانو د مشورې په اساس موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چې د ناوې پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسیدو سره سم

د ژوندی دې وي زموږ ټولمنلي درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دې وي موشخرما!

مړ او ورک دې وي تک تور مار!

نارې او شعارونه یو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځاي تک تور مار راووت او د غار مخې ته یې لتېکه(کفچه) ووهله.

د مار په لیدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، یوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنیو د قانون په ارزښت ښه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ویې ویل:

داسي آوازې دي او ډیرو رادیو ګانو یې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی یاست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه خو به تاسو نه یاست ؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو یې یو بل ته کتل او دګوندي تور مار مړ وي دعاو ي یې کولې. خو تور مار نارمي (سر ټنبه ګي) کوله او هم دا یې ویل:

- ما موشخرما مړه کړه!

دوه — درې نورې چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تایید کړی دی ، نو څرنګه وایې چې ته نه یې مړ!؟

یوې پېغلې احساساتي چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

یوه بله سپین سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره یې مار ته ځیر ځیر وکتل او په اسویلي سره یې وپوښتل:

— ریښتیا ووایه ! موږ ستا اوریدلي دي ؟ په زاریو او ننواتو یې ما ر ته و ژړل:

— ګوره موږ ستا اوریدلي دي !

مار له ډیرې غوسې پښهار شواو په غوسه یې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړي وو او نوری په منډه وې . یوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختي سره یې خپلې ستر ګې پرانیستې او ویې ویل:

- ما چې په عمر در واغ نه دي ویلي قسم خورم چې ته مړ یې ولا...!

ددې ریښتیا ویونکي چونګښې په قسم سره د تېښتیدولو چونګښو زړونه ډاډه شول او بیرته راستنې شوې د بېسده شوو چونګښو پر مخونو یې اوبه وشیندلې او بیا یې سنګر ونیوی . مار له دوی د سنګر نیولو نه لږ وارختا شو نری خولې یې پر تندي را ماتي شوې او په ژراند ږغ یې وویل :

- لکه چې ما نه وینی ؟

یوې متقاعدې وزیرې چونګښې له لیرې نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه ګوره ته به مړ یې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل یې دا پخوانی وزیره ژوندی تیره کړي خو د بهرنیو خبریالانو په لیدو چې سند پرې ونه مومي چې ګواکي دی پر چونګښو زیاتی کوي ،نو تر دې کاره تیر شو ،چې د مجرمینو نړیوالي محکمې ته یې ور ونه پیژني. په اخیر کې یوې ډلې چونګښو د دریو سره غزلې ویلې :

الله شاکوکو جان موږ ستا اوریدلي دي که یې مني که یې نه مني ؟ ....

او اوقیان د فیصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه بله چونګښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوي مار له عکس سره پرتله کړي خو دا هم په ناپامي کې د مار لخوا تیره شوه دا هم چا ونه لیده
نوري چونګښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ویل مړ دی! چا ویل نه دی مړ! چا ، چا بیا ویل که مړ دی نو دا بیا څوک دی !
د یو بل د بسیاینې په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه یې تړل. یوه کورناستې چونګښه چې د بلي چونګښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ یې نارې وهلې:
دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به یې دوه درې ژوندی تیري کړی وای!؟
 د مار چې خیټه یې پړسیدلې وه د خبر یالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان یې تر ونې را تاو کړ یو تریخ ټیغ یې ویست.
هغه ځواني خبریالې چې دا د بي بي سي خبر یې ثبت کړی وو راغله پر چونګښو خوشالۍ ګډه شوه او په یوه سوبناکه ږغ یې نارې کړې :
ودي لیدل زموږ دي نه منل نو ر نو سر تمبه کې پرېږده او ومنه چې مړ یې!!!!
چونګښو د ګوتنیوي په توګه یو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه یې نه مني
ځوانه چونګښه چې ډیره راپاریدلې وه نو په بېړه یې ټیپ ولګاوه:
دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت
.. د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ یوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پیل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاریدلې او تر درو ګریو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما یې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تایید کړي دي. ټولو چکچکي وکړئ او په یوه ږغ یې وویل:
- ودي لیدل!!!!
تور مار چې دا خبر واورید نو بسیا شو او پر مځکه ولوید ،
 نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په یوه ږغ بدرګه کاوه:
ژوندی دي وي بي بي سي !
- ژوندي دي وي
او د موش خرما ډالۍ یې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر یې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکروره تاريخي بد نامي

سورلنډی (چغال) په ډېره ربړ سره يوه چرګه له کلي وتښتوله د کور ميرمني واويلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما يو نيم چارک د هګۍ چرګه يوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا نارې سورې واورېدې نو و درېد چرګه يې دوه —درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر يو پاو زياته نه وه او چې يې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بيرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګيدړې وليد او ږغ يې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وويل:

ته دا نارې او دا ښکروره درواغ نه اورې وايې يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه څم دا دوراغ رسوا کوم !

دګيدړې د دي کوچنۍ چرګ په ليدو نارې د خولې وبهيدلې په مات مخي يې سورلنډي ته وويل:

ساده سړيه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې څان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمني يو يونيم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندي شو . ګيدړې لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلی.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فیلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماکانا په تاریخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هیوادونه ۱۹۵ تنو فیلوسفانو په کې ګډون کړي وو.

لومړی ځل وو چې داسې یوه ارزښتمنه غونډه جوړ ېده چې هلته د پوهې خبري کېدې د دې کنګرې بهیر د سپوږمکۍ له خوا خپریده خو خلک د کریکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پیل کېده . په پرانېستوني (افتتاحه) غونډې کې د ماکاتا د شار د خاورو خځلو (تنظیفاتو) رییس چې فیلوسفانه څیره یې درلوده د لوړو چارواکوپه استازیتوب داسې وویل:

ډېرو پوهو او د چینې د اوبو په څیر پاکو فیلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازې چې ټول د کریکټ لوبې ته تللي او زه یې چې د کریکټ سخت لیوال یم جبراً ستاسو چوپړ ته را لیږلی یم نو دا غونډه رسماً پیل وم.

د خاورو خځلو رییس د لږ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فیلوسفان یو او ډیر ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کانالیزسیون او ښباک اوبوتر مځکې لاندي کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخېست او خلک مو په دې اوبو چې له ویتامینو ډکې دي روږدي (اموخته) کړي دي . فیلوسفانوژر د اوبو ګېلاسونه له مخې لیري کړل

بیایې له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسې یې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډیر سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخیستی دی.پریږدو چې هغه وچ شي بیا باد هغه په ناپایه تشیال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا یې وکړه)

فیلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلې پز ې یې وتړلې..

بیا یې لږ چورت وواهه او سر یې وګراوه او زیاته یې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پیدا کړی:

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

. دي خولۍ ته ګورئ! د خولۍ په سر کولوسره هیڅ څوک نه پوهیږي چې څوک پک او څوک نه دی او بیایې یوه سوبمنه خندا وکړه

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخې لیری کړل

دی لا په همدې چورت کې وو او سر یې لا نه وو ګرولی چې د فیلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور یې د خطابې له میزه لیرې کړ. یو فیلسوف جګ شو او د اعتراض په ټوکه یې وویل:

کوربه هیواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضایع کړي نورو هم دا وړاندیز ورسره تایید کړی.

د پرانیستوني وینا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فیلوسفانو د د کار پایله(نتجه) وه چې هریوه دیرش-پنځوس کاله زیار ګاللی ملي او نړیوالي پېښې یې څیرلي او سپړلي او د عقل خبرې یې را بر سیره کړي دي نړیوالو ته د دې خبرو ډاګیزول او رسول پیل کړل.

لومړی د امریکا لوی فیلسوف مستر جان مان براون بلک وایت داسې خپله د عقل خبره وکړه :

خپل راز پټ ساته چا ته یې مه وایه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د عقل خبره را برسيره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وايو. خو نور هيوادونه که د يوې ګولۍ (مرمۍ) انځور هم وباسي بيا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پيدا کړه!

او هغه دی چې د ملګرو مليتو د امنيت شورا استازي هغه هيواد د ستوني نيسي او انځو ر يې ور ځيري کوي.

د امريکا د فيلسوف خبره په چکچکو سره تاييد شوه ، تر چکچکو و روسته ږغونه اويوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل :

څوک څه ويل غواړي ؟

يو فيلسوف وړانديز وکړ چې ښاغلي فيلسوفان بايد يوازي خپله د عقل خبره وکړي سرباري څرګندونو ته اړتيا نشته ځکه دلته ټول فيلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهيږي نورو هم دا وړانديز تاييد کړ.

بيا د روس فيلسوف پروفيسر يوري ګوري يوف پوف د تربيون شا ته راغی او خپل د عقل خبره يې چې د ديرشو کلنو ازموښتنو په پايله کې يې را برسيره کړی وه داسي څرګنده کړه:

يا خپله زمری شه کنه يا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تاييد شوه.

او وا وا بيا ووايه ږغونه پورته کيده

نو پوف بيرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه يا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دويمه ورځ لومړی د جاپان فيلسوف پروفيسر پان چوانګ چان چين چونګ خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو يې په سر باري څرکندونو شخه يې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په يو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفيسر هال بال شميت کورت د تربيون شا ته ودريد او تر يو لنډ ټوخي وروسته يې خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

هر کار چې کوې مزد يې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تاييد شوه

د فيلوسفانو مخي ته ځانګړي غوزي (مخصوصي ګوشکۍ) چې د هر وينا وال خبرې يې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوشنګه چې ټول سره پوهيدل د غوږويو نه دومره کار نه اخيستل کيده.

د نورو هيوادو فيلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پورې نه وې. چې همدا د افغانستان د فيلسوف وار راورسيد هغه د خپل نوم په اوږدولو بوخت وو چې نور فيلوسفان ګومان ونه کړي چې دی فيلسوف نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان ګل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړې خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله:

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که ، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که ، چونګ چونګ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترګې یې رډې راوتلي وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شرپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې ...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې ...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونګ چونګ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه ګانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وګڼل شوه او جایزه یې و ګټله .

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترګو یې د خوشالۍ اوښکې تویېدې ویزه او ټکټ مچ کړه او ښېله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډګر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوريدل او په همدې سوچونو کې ويده شوم او ګډوډ خوب مې وليد چې يو ستانه(روحاني) شخصيت ته وايم چې ته دا زموږ د نوي کابينې وزيران پيژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزير څرنګه سړی دی ؟

هغه راته وويل: هغه يو لوی او مشهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هو! هېښنده ږغ را پورته شو

دا د کورنيو چارو د کش او ګير وزير ؟

هغه يو نومور غل او قاچاقبر دی!

زما د خولې بيا د هو هېښنده ږغ ووت.

او دا دماليې د چل او ول وزير ؟

هغه يو خراباتي سړی دی!

همداسې د نورو ټولو وزيرانو پوښتنه مې ځيني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځينې وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې يې بوڅې کړې او راته يې وويل: دا نه پيژنم ، نه يې پلار څرګند دی نه يې هيواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښيناستم.

سبا ته نابېري د يوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کيسه ورته وکړه او ورته مې وويل: چې ستانه راته ويل چې د ده کام او نه پلار او نه هيواد څرکند دي .

مشر په بې توپيري سره موسکی شو او په يوه ترخه خندا يې وويل:

ږغ مه لره ربنتيا وايي ټوله په سياست کې را نه ولاړه ږغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهيږم چې چيف مې افغاني دی.

دا ځل زما د خولې په ويښه د هوو ږغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونيوی.

لندن ۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، دپيلومونو ، سه پارچو ، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر بريليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو ،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکي پر خلکو باندي وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندراه بې دينه کوي او د سلو کلو غل ښخه پير ، د دوښمن ښخه بادار ، له جته ښخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازي کوف غواړي او چوف که يې نه منې زمونږ کلي ته راشه مازي سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيري چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو څخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رایو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړي وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ یم نور ستاسو یادوني ته اړتیا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی لیدلی خیر زه به دا خپل پلان نه یوازي تاسو ته ، بلکې کوچنیانو ، ښځو او زړو ته هم وروښیم

زه خپله دا وینا په دې نارو سره لندوم:

ژوندی دي وي زما پلان

مړه دي وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رییس کټ کټ همدا وینا وه خو تر هغو وییو (کلیمو) لاندي یې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو څخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونګښنه مه يادوه!

سرور د خانو د ميرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډير مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې يې خانو ته ورته وويل:

ياره خانو! اجملي دا دوې مياشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وايي د کوم ډانکټري کورس يې ويلي دی ، لروين(دوربين) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټوويني سترګې يې (غټي کټه بيني) پر سترګو ،نازک سپين کفن يې اغوستی او عجب لاس يې دي په يوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا يا دېخوا کوي .

ما خپله خوانښې وروستله ، هغې ته يې داسې درمل و رکړه او ورته يې پر هيز هم ورکړ چې د درمل خوړولوپه وخت کې پام چې چونګښنه په ياد نه کړي هغې هم لکه چې چونګښنه په ياد کړې وه او هاخوا يې کړه .

دا داوس په پکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي !

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره يې تکراروله :په يوه اوونۍ کې دي خوا يا هغه خوا

سرور و رته وويل:

څه درواغ خو نه درته وايم ويې ازمايه اوبيا يې د راز په ټوګه ترې وپوشتل:

-رښتيا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته ؟

خانو په خوشالۍ ورته وويل :

هو ډيري دي !

سرور په ټينګار ورته وويل:

- که زما مني ژر يې وروله!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډانکټر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربکت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخیستني لپاره ډانکټر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډانکټر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض ، چاغیښت ، هډوکو درد. د ږغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نوموړي ځنګله به رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ږغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید ، او نه کارول یې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ږغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ږغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ږغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت .

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله منندویې (فرمانبرداري) وښیي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال ، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې وربانديي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني ، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی ، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای ، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای ، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډانکټر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ. او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډبرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت ، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

جوړي شوي پښتونې (شجرې) څیرې شوې او هر یو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د ښځتابې میز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وینا یې وړاندي کوله میزیې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته یې یووړ

بیرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو ، د بلبلو چوچو ، د پیلانو بوهو اوریدل پیل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډي ځنګله اړیکې له دې ځنګله سره ویجاړ نه شي بیا هم دا غوړي یوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه یې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه یې نه اوریدل کیږي چې خاندي که ژاړي. واردیدل او په نسخه ورکول کیدل.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما منې کله کله ګداېې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو ، پوره یوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ(بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرویس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته یې له سره خولۍ ایسته کړه وېښتان یې جږ پږ کړل د پتلون یوه پایڅه یې پورته او بله کښته کړه خولۍ یې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته یې په مات مخي په سندره کې ویل:

- بیچاره یم ناوخته کیږي واده ته نشم رسیدی د خداي په نامه د ټکسي کرایه خو راکړۍ ته نه نې نې ...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وایي :بیچاره یم واده مې نه دی کړی بې کاره یم مرسته وکړئ چې یو ټکسي رانیسم ته نه نې نې...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نیمایي خلکو ته نه وو رسیدلی چې د پیسو شمیر ورته پوره څرګند شو نو پیسې یې جیب ته کړې . خولۍ یې بیرته سمه او پر سر کړه ، پایڅې یې سمې کړې د سږک د غاړې د موچي نه یې بورس واخېست بوټونه یې پرې پالیش کړه یو هـ فانتا یې پر سر پورته کړه او ټکسي ته یې لاس ورکړ او ولاړ.

د کیږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال یو تن تورک ته نږدې شو او ورته یې په سا نیولی ږغ وویل:

ته هغه نه یې چې سوال دي کاوه ؟

تورک سرې سر تر پایه له نظر تیر کړ د کرتی غوټو ته یې ښه ځیر شو چې دوې یې شلیدلي وې ، بوټونه یې په ختو لړلي وو شونډې یې وچې ښکاریدې داسې بربښیده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوې وي ایله اهسته بروته را رسیدلی دی.

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه یې ورته وویل:

اې ساده !زه پوهیدم که دا کار ونه کړم تا غوندې به نهار د آهسته برو په اوریدو تیز برو کیدم چې کور کې هم پیاوه را نه خلاصه نه شي

کابل ۱۹۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټبر عليکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسيدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاريدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به يې ورته وايه:

ټبرعليکم!

(په کام څوک يې ؟په هغه کې بيا څوک يې ؟ په هغه کې بيا...؟)

(توری يم په هغه کې بيا برګ يم په هغه کې بيا خړ يم...)

که به يې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به يې سره وکړپوله او غيږ په غيږ به شول خو که توپير پيدا شوی وای بيا نو بې شپيلک(ويسل) آزاده غېږ پيل کېده.

ګلو چې د يو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وويل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام څوک يې داسي يو څه ورته ووايه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې يو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل:
ټبرعليکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووايي ترلږ چورت وروسته يې په داسې حال کې چې ژبه يې بنده بنده کيده زړه نا زړه وويل:

سيلاو ځی عليکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غواړې پوښتنه يې ترې وکړه خو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه يې بوڅ نيولي وه بيرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم يو ژوره سا وشړله سودا يې واخېستله او رهي شو يو کوچی چې هلته پروت وو او په پټوکې يې ځان نغښتی وو لکه ليونی نا ببر ه را جګ شواو لکه ورکه يې چې موندلي وي نارې کړې:

ودريږه چيري ځې!

پروښږکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شيله کې وړي وې او ته داسې خرامان خرامان روان يې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځايو را جګ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نيسي کرار کرار را نژدې کيدله همدا چې په ګلو کړۍ (حلقه) تنګيده شور ماشور هم جګيده کرار کرار هوايې دزي هم پيل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کيدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار يې کړی دی چې د ده به نيولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

يو سپين ږيري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي وواغی ګلو خوشاله شو چې هغه به يې د دې وحشانو نه خلاص کړی ګلوته چې لاسونه او پښې يې ټينګی ترل شوي وې ورنژدې شو .

ګلو خوشاله شو چې اوس به يې هغه د دې مصيبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بيا يې وپوښتل:

څه پيښه ده ؟

دا سيلاو ځی عليکم دی ! هغه چې نيکه يې پروښږکال زما دوه سوه پينځوس وزې په لوړه شيله کې يوړل! په ياد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین ږیری یو وار بیا په نارو سورو شو

او ویل یې:

ما پریږدی چې ځان غازي کړم !

خو خلکو هغه ټینګ نیولی وو

اوډګلو ګرد چارپیره اتڼ پیل شو

لندن ۲۰۰۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیګریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډیر لوړ لګښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین ګیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرګندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور ، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالي کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازې ډاکټر وي بل کوم دولتي څوکۍ دي نه لرله ؟

کوم وزیر ، صدراعظم ، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړي ده . یا صدراعظمان وو

د ګډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکټران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازې دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین ګیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولي دلته ځیني راغلي کډوال ډیر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولي ځیني ځانونه باچاهان ګڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا ګڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویر مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هیوادد نه پر مختک علت جوت شي نو یوه ټول پوښتنه (عمومي ریفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظریات په لیکلي توګه ښاروالي ته ورولیږي. هر هغه چا چې ښه دلیل ولیکی د هغه عکس به د نوي چاپیدونکي یو لکي نوټ انځور کیږي په زرګونه دلیلونه ښاروالي ته راورسیدل چې ځیني یې دا دي :

- تلویزونونه لا ټول نه دي په دار شوي
- د نارینو حجاب نه دي سمبال شوي
- ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې
- کوځه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي
- ځوانان ټول نه دي مړه شوي
- پوهان ټول نه دي تښتیدلي
- سیاست کوونکو په کال کې هډو یو رښتیا هم نه دی ویلي
- رهبرانو خپل تاریخ سم نه دی لوستی
- ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ویلي
- دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ویشل شو
- ...

خو د مستري یو شاګرد دا جایره یووړه خو عکس یې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دي شاګرد لیکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بیا یې ورپسي زیاته کړې وه:

زه دا دیرش کاله له ویررینګ کار سره شاګرد یم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم ، کټو پخوم ، لوښي مینځم ، چای دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ویررینګ نه پوهیږم ځکه کله چې د اصلي کار ځای راشي نو استاذ ما دیو بل کار پسې لیږي چې زده یې نه کړم له ما څخه د شاګرد په بیه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په ویر پوهیږم اورینګ مې نه دی زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته—له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته---د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايې دار له نظره

چې نرم خوی يې له تا ښه که تند خوی يې له تا بد نشته ---د ميرمنې له نظره

که لګړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ږيره پريږدې له تا بد او که يې خريې له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وې له تا بد نشته—د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شی يوه غيران ته بم اتوم شي--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،ښه غلا دغله بل کار نشته—د تجربو له نظره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملت او حکومت

شاګل خان د یوه سیاسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پریکړو په منلو سره د خپل کلي وکیل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپیژندل شي یو ه سره چتر ی یې په خپلو پیسو رانیوله هر چیرې چې به تی که باران و که لمر که به پلي وویا سپور که به په ګاډۍ کې وو یا په مغازه کې هر چیرې به یې چترۍ په سر نیولې وه

چا ترې وپوښتل چې وکیل صیب ولې دې په سرویس کې پر سر چترۍ نیولې ده ؟یو خو باران نشته او بل داچې موټر ټیټ دی او بیروبار دی ته هم ورسره په عذاب یې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړې ده چې مرسته ورسره کوې هم په تنګیږې

وکیل صیب په ډیره امرانه ګړدود(لهجه) تر یو لنډټوخې او غاړې تازه کولو وروسته وویل:

موږ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی څکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیرې دا چترۍ په سر نه کړم څرنګه به حکومت اوملت یعني زه او ته ځوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

رښتیا هم د داسي ده د حکومت سرې باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولرې یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستنګري ښځې

فرانکلن وايي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هيڅ وخت نه پريږدي چې تورې يې زنګ ووهي ر ښتيا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنيو(ناريه) وسلو ته ورته دي او دځينو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زينتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن نتوتلای شي. دي ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وايي د ځينو نوري ژبې کټ مټ د ستوې(پيش قبضې) په غټوالي او تيره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په يو ځ ګوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وايي.

د دي ښځو او د هغو د مېړو ځانګړتياوي داسي لنديز مومي:

- لاکتي ښځې کور او ميړه خپل کټي د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل ، دډوډۍ پخول ، کالي پريولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپيده تپل او د سهار دپاره اوبه تودول په يوازي توګه پر مخ بيايي مېړونه يې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي ستړي شوي وي لکه يرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسيدو سره سم سست او بيحاله لکه سل کلن سپين ږيری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انګړ ته ننوځي او ځان هغي کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځيږي توري هيلي چاى او چاپي کول يې اړين(حتمي) کار دی خو د زينتي تورې د زنګ د مخنيوي په پار د ميړه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره يو ځای له خوبه راکښيني د کور ساده کارونه په خپله يا پر خواښې اجرا کوي او ګران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پريږدي ،د مېړه د تګ سر يو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسيدو سره يوځای کورته رارسيږي او مېړه يې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کيږي غوږ لوښې ، خيرن کالي ، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پوري ارام کوي د پيالو په شړنګې سره پر ځاي جګې کښيني او چای څښې او د دې لپاره چې تورې يې زنګ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ويلو پيل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

دربيمه ډله يې تور زني ښځې دي چې په يوولسو بجو له خوبه را کښيني په ببرسر او ناولي مخ د مېړه د تياري کړی سرې چای نوش جان کوي تر سينګار و روسته د پلار او يا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېړه يې ټول کورني کارونه وکړي ايله بېله دا هم کورته رارسيږي او له واره د دې لپاره چې تورې يې زنګ ونه وهي د ميړه پر دوستانو بريد کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېړونه خوار يې څه ووايي نو د واره په سينګار ځي کې سينګار کړی مخونه پريمنځی او مېړونه لړمون خوړين پريږدي.

خو يه وروره ! يوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناريه) ژبې لري چې يو وار يې موخه (هدف) ونيسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وايي که دا ښځې ووايي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسيدی نشي بيا چې هغه ورکه يا مړه نه کړي نه يې پريږدي د دې ښځو مېړونه سهار وختي راکښيني ټول کورني کارونه تر سره کوي بيا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړيدو نه مخکې په يوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې ميرمني يې راورسيږي بوټونه يې ورباسي هندي ګل ماله (ګيت ماله) ويدو ته اچوي او ورو ورو يې چاپي کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي ورورنه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېړه يې ومني چې ورور يې نه دي نور ورور.

خوار مېړه چې د ديګ او چاينر څخه وزګار شي نو سينګار ځي ته کښيني سترګې توري ، ميک اپ او لبسرين وتپي د زرو اميل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ويلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولواکمني(امپراتوري)

د شرمښ له ګواښېدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختېو ډکي لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډېر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د ښان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زړې ګېدړې ته وریه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختېو کې ډوب کړي.

یو و رځ زړې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختېو ډکي ویالې ته بوت او د هغې خوا د خوړو غوښو ژویو ښیګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

پلار دې ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودرید او له ویالې به یې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به یې یوه هوسۍ نوش جان کړه بیا به بیرته دېخوا راغی هغه وخت دا ویاله ډېره پسورروه وه اوس خو ډېره کمېره شوې ده ،ته هم د هغه پلار زوی یې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وینه چلیږي

د شرمښ په رګو کې دغیرت وینه وچلیدله تر شا ولاړ خو زړه یې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې یې سرې شوې

زړې ګیدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر یې ورته ویل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دې د هغه سترګې به هم تکې سرې شوې خو ټوپ به یې کړ.

شرمښ بیا تر شا ولاړ خو د ویالې په لیدو خولې پرې را ماتې شوې. زړې ګیدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دې! هغه هم په لومړي پلا هم داسي... خو ټوپ به یې کړ.

ویلو سره یې شرمښ نه پریښود چې د دې کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غیرت خبرو نور هم زړور کړ. بیا تر شا ولاړ خو بدن یې وریږدید او پښې یې سستی شوې.

زړې ګیدړې د شاباش په ویلو سره ووېل:

کټ مټ لکه پلار دې پر هغه به هم د غیرت خولې را ماتې شوې او لوند خیښت به شو او ټول بدن به یې له غروره ریږدېدې اوځان به یې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غیرت یې سترګو ته نیغ ودرید تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ یې کړل تر ویالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګیدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتوري د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې یې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا یې هم په غضب اخته کړه .

زړې ګیدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګیدړې ددې تاریخي خیانت له کبله ځان په هم هغه ختېو کې ننه ایست خو ګټه یې ونه کړه اوپه تاریخ کې همداسي خوندي شوه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای ، د یوه بډاي سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تپیده په ډیر زړورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

یا مرګ یا برې!

د انجلۍ پلار زلمي ته وویل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانۍ په درویزه (فقر) برابر وې!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې یې د زرو افغانیو څښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښېده زړه یې و ځان تر موټر لاندې کړي خو بیا یې له ځان سره وویل:

یو ازمېښت به وکړم! بیا یې د ملنګې کالي واغوستل او کچکول یې پر غاړه کړ کوڅه په کوڅه ،کور په کور یې ګدایي کوله ،څه مهال لا نه وو تیر شوی چې ونه یې ښه جګه شوه ،سره باړخوګان یې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه یې ډیرې پیسې ټولې کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې یې له ځان سره ویل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تیر شم

خوله دې کبله چې ژمنه یې کړې وه نو ورغی او د پیسوډک بکس یې د انجلۍ د پلار مخې ته کیښود.

د انجلۍ پلار پیسې وشمیرلې او بیا یې ورته وویل:

سمه ده اوس نو ګدایي پرېږده ! ورځه خپل اصلي کسب پیل کړه!

درویزګر زلمي په غوسه ورته وویل:

دا څه وایې خنګه پرېږدم!

تا دګډایي خوند لیدلی دی ؟ که له ځانه لګیا یې !

د انجلې پلار ورته په غوسه وویل:

دا زما شرط دی !

درویزګر ورته په غوسه وویل:

زه ستا د لور نه تیریدای شم خو د د رویزګرې څخه نه !

او زیاته یې کړه: څه بیوزلی خو نه یم زر انډیوالانې مې نورې ستا له لور نه ښه پیدا کړې دي دا چې ژمنه مې کړې وه راغلم کنه زه او ستا لور ډیر سره لیرې یو دا یو لک افغانۍ مې هم د درویش ډالۍ در بخښلې دي !

د خداې په امان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو – څلورو وګړو کیسه ده چې د بل یې نه اوریده .وایي داسې هیوادونه هم شته چې ټول سره یو د بل نه اوري یا لږ اوري باید توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس وګړي چې غوږنی(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وایي کوڼ جمال سپیره غوږونه او وچې شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به ببږه ګرځید را ګرځید او هر څوک به چې مخې ته ورغی .نو په ډیر ټیټ ږغ چې یوازي دی پوهیده چې څه وایي ترې پوښتل:

- وروره زما وزې ورکې دي یوه یې شودې کوي او بله یې وچه ده. د وچې بیا یو ښکر مات دی زوی مې وړی دی...
- لارویو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپیدو څخه اټکل کاوه چې خیر غواړي نو په غوسه به یې ورته وویل:
- خدای دي درکړي ځوان سړي یې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خیر غواړې بې غیرته..!!
- چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چیچل.
- کوڼ جمال په نهیلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره یې غوم غوم وو او ویل یې:
- اخیره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قیامت دی خو سترګې یې پر یوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ یې سترګې وبریښېدې او مخامخ ورته ودرید او ورته یې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وویل:
- سلام علیکم! زما دوې وزې ورکې شوي دي یوه شودې کوي او بله وچه ده او یو ښکر یې هم مات د ی زوی مې وړی دی مور یې شودې نه لري....

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر یې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وړیا ترکاري غواړي نو په غوسه یې ورته وویل:

- زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له باراز نه یې وپلوره!

لاس یې د بازار خواته ونیوي

کوڼ جمال د خیر یوسي په ویلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره یې ویل دا چې قیامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ویل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار یې و رته وویل:

- خیر یوسي وروره چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وایي نو هغه ورته وویل :

- څه وروره چې بیا را نه شې!

له نیکه مرغه جمال خپلې ورکې وزې په بازار کې ومونډلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کیسه یې و خپلې میرمنې ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پیدا کیږي شکرونه یې وایستل.

جمال او میرمنې یې وپتیله چې دا وچه وزه چې یو ښکر یې مات دی و بزګر ته وبښي ځکه دوی یې له لوی لالهاندې څخه ژغورلي وو . جمال وچې وزه له روغ ښکره ونیوله او بزګر ته یې بوتله

- بزګره وروه! خدای دی خیر درکړې ښه سړی یې زموږ ورکی وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابۍ کې به یې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه یې ستا خیر که یو ښکر یې مات دي

(د اشارو سره).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر ولید داسي پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وایي چې ولي دي زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسي حال کې چې له غوسې ریږدیدي وویل:

- زه والکه خبر یم بیا لېونی خو نه یم چې د پردیو خلکو د وزي ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه ځه وروره لار دي واهه!

دوه کانه دواړه کرار کرار اخته وه یو ځه ویل کیدل اویو بل شی مانا ترې اخېستل کیدله.

جمال داسي وانګیرله چې بزګر ورته وایي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زاری یې ورته پیل کړې:

- دواړه دي له تا جار شي خو د هغې بلي شودې خپل زوی ته ورکوم مور یې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتي و بزګر ته غوسه او قهر ښکارېده.

(د دې نه ښکاري که څوک د چا خبري نه اوري نو کړه یې هم نه ویني خپل سوچ یې خبري او کړه ورښیي)

دبزګر چې وار په واریې غوسه له دې ناحقه تور څخه زیاتیده وویل:

اوس چې ترکاري نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپیژندي چې دنګه مار (دعواجلاب) یې!

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګریوان شول نو غوره یې دا وګڼله چې درېیم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوریدي(په اشارو سره) یو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې یې یو سپین ږیری چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام یې اخېړاوه ولید دواړو خپله کیسه ورته په یو وار پیل کړه:

سپین ږیري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوریدل ولیدل نو پوه شو چې دوی شکایت ته راغلي دي دوی وایي دا کوځه مو ولي په اخېړ بنده کړي ده. ولي ګانې (اوګیره) په کور کې نه نیسی.

سپین ږیري سوچ وکړ چې یو خو سپین ږیري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوی ملامت کړه نو لکه چې شخړه یې په پیسو غوښتله لستونې یې بډ وهل ملا یې په پټو تینګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوځه کې د شو نډانو ښوریدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسیدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود یې بندوم څوک یې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وینم! ښښنه غواړم مور یې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوریدو وې .

نورو لارویو سوچ کاوه چې ګوندي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تیز شو ،یو پر بل بریدونه پیل شول یو وار به ختګر لاندي شو بیا به بزګر او کله کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تیر شو نو درې سره وپیتیله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پریکړې به یې هسي په اټکلي ډول کړي وي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمال ، ختګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړي ... ښښنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوی... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي !

ختګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

کازي چې ډير پوه سړي وو او پوهيدی چې هوښيارانو ته يوه توری بس دی نو له ځان سره يې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدي ته راغلي دي خلک به وايي کازي بې عقله دی ، دی په نيمه نه پوهيږي زه دومره بې عقله نه يم نو له ځايه پورته شو او ويې ويل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ ليدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پريکړي جار شم رښتيا هم د سپوږمۍ څوارلسمه وه او دوی هم سپوژمي ليدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو توکر نه وو اخيستي.

يو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پريکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پريکړو نه پوهيږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر پاچاهي يې نه ورکوم

ترافيک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درېد او د کړکۍ له ماتې ښيښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافيک : ليسانس او جواز سير دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جيبونه ولټول او ويې ويل:

-راڅخه ورک شوي دي!

ترافيک ورته په غوسه شو او له يو — دوه پټکو وروسته يې موټر د سړک پر غاړه ودروی او د جريمې د پاڼې په ليکلو بوخت شو

موټروان د واسکت له غوړ جيب نه د نسوارو ډبلی راوکيښ د مخ او غاښو په ليدو شو او له ځان سره يې غوم غوم وکړ او ورو يې وويل:

تر دې موټرواني خو د ترافيکو کومنداني ښه ده .

ترافيک د جريمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل:

-څودي ؟

- دوه سوه!

موټروان د شنو لوټو بنډل راويست او يو لوټ يې ترافيک ته ګذار کړ او ورسره يې وويل :

نوريې ستا!

موټر يې سوچ کړ او په داسي حال کې چې ګير يې اليشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ويل:

- نه بابا پر پاچاهي يې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له ریاست لیري شو برات ګل خان چې ډیر ښه چلندي او ټولنیز سړي دی زموږ رییس شو هغه هر چا ته ان که د نهمې رتبې مامور هم وي له ځایه ورته پورته کیږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته یې تر وره پوري بدرګه کوي. زما دا کره وره ډیر خوښیږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی .

ورو ورو ځیر کیدم چې نوی رییس صیب یوازي پخواني رییس جلندر خان ته له ځایه نه پورته کیږي په ناستي روغبړ ورسره کوي او وروسته یې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پیچلې وه نو ځکه مې یوه ورځ رییس صیب ته ورغلم .ماته چې د تحریراتو کارمند وم له ځایه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د یوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورین تندي اجازه راکړه:

ماځیني وپوښتل:

- رییس صیب که څه سپین سترګې کیږي خو بیا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې یوه پوښتنه درڅخه وکړم.
- مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخي چې لری ټولو اړوندو ته چې ستاسو لیدو ته راځي له ځایه جګیږی خو... خو یوازي جلندر خان ته ...

که مو ډیر ځیني بد راځی چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رییس وویل:

- نه ، نه!

د رییس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ویې ویل:-

-هغه داسي سړي دی که چیري زه له ځایه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو یې زیاته کړه :

هغه د دې ځوکۍ خوند لیدلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مامور باشي خشره باشي پيش بيا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسيدلو جيبو نيولی وو په بسم الله ويلو سره د ميوو د کراچيو ګڼه ګونې ته ننوتلم او له ځان سره مې وويل:

- شريفه! نن دي پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخيستي ،جيب دي ډک دی چې نن ميوه نه اخلې نو کله به يې اخلې ؟

د ميرمني خبرې مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ويلې:

- هو سړيه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ويلي وو ښوروا او ميوه خوره چې شودې وکړې نو يا غوښه راوړه يا ميوه چې شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړی و رځ وخوړې پاته شوه ميوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرايه ، برېښنا ، صابون ، کوپوني توکي ،جارو ، تيل او د راديو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه ميوه واخلم را په ياد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې ميرمن د هيلۍ په واده کې خټکی خوړلی وو نو په ډيره خوشالۍ يې د شپې راته ويلي وه:

هو سړيه! نن مې شودې ډيري شوي دي ولي ؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډيره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی ؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه يې ونه ويل. له شا نه يو بل ږغ کړه:

من په څو دی ؟

پلورونکي د ړښتني پيرودونکي د ږغ په اوريدو له واره ځواب وکړ:

-اته سوه.

ډير ورو د دوکان له څنګه تير شوم چې پلورنکي مې ونه ويني. هر خټکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانی ونډه ورته ايستلې وه نو له ځانه سره مې وويل:

خټکی نه شفتالو ، نو د شفتالو کراچې ته ودريدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډيروي ،همدارنګه هندوانې ،زردالو. ام ، ګيلاس...

يو هم زما په خيال شودې نه ډيروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه ميوه شودې زياتوي ، چې د مامور سرګردان خبرې را په ياد شوې ، چې ويل يې که ميوه خورې نو ماښام يې اخله ډير ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د ميوې د کراچيو بازار ته د دوه سوو افغانيو سره ورغلم پيسې مې د کيسه برانو له ويرې په کور کې پرېښودې ځان او کيسه بر مې دواړه بيغمه کړل.

جوړ جشن وو په هري کراچي ګيس ځړيده او ځليده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هري ميوې د نرخ په اوريدو په موزون قدم ترې تيريدم اخير ګيسونه هم تيل خوري ، خو د شودو د زياتيدو ميوه نه پيداکيده. له يوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کي ولاړه وه او ګيس يې هم نه درلود داسي ږغ پورته کيده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مامور باشي خشره خور باشي پيش بيا!

له ځانه سره مېوويل:

لکه چې همدا بې ګيسه کراچې د مامورينو ده او همدا ماته وايې پيش بيا ، نو کراچې ته نژدې شوم په کراچې کې الوبالو وو هغه هم ډير ارزانه چارک په ۱۶۰ افغاني له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پيريدونکي ته چې زما څنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډير وياړ او غرور مې د ميوې کڅوړه په لاس کې ونيوله او د موټر تم ځې ته وراغلم خو اخيري سرويس را نه تللی وو او پر ځای يې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ يې يو تن پورته کاوه او زما سره څلويښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هيڅ چا څنه منه نه ورسره واهله او هيڅ ټکسي وان هم نه ويل مامور باشي خشره خور باشي بی پول باشي پيش بيا!

يو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ يې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وويل:

وروه څلويښت افغانۍ درکوم مامور يم نوري راسره نشته!

هغه راته په غوسه وويل:

څوک بيا تجار دی چې ته مامور يې اخير موټر تيل خوری څه اوبه خو نه خوري!

موټر يې سويچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده يوه کراچې روانه وه چې يو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ويرې ورسره ملګری شوم .هغوی تيز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوی دواړه پر کراچی کښيني او زه به يې راکاږم ، ما کڅوړه پر کراچی کيښووله چی څيري نه شي او په دې ډول تر يو ځای پوري له دوی سره او هغه نه وروسته يوازي په داسي حال کې چې دشپې بنديز پيل کيده کورته ورسيدم .

ميرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر يې کاوه چې کونډه شوې ده زما په ليدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته يې خيراتونه او حلواوي ايښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې ږغ کړل:

راواخله هغه ميوه چې ويې خورو!

د ميوي له ټکي سره مې درې واړه ماشومان په بستره کې جګ کيناستل او کورس يې نارې کړ:

کومه ده ميوه!

تا به ويل نه چې پيشلمی دی که څه!

د ميوې په ليدو لږ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاريده نو ژر مي بهانه جوړه کړه:

چنجن الوبالو ويتامين لري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پرېښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکېټونو د تور بازار تکړه غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پرېښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلي کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له ډېرو کالو او لوڅو پښو او شلیدلي ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د څښتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په لیدو به کور والا شتمن زړه را باندې وسو ، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډېرې پیسې به یې راکړې. تر ډېره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډېر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړیدو سره ماته هم نوې چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې وپیتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل ، په موټر کې یوه پې مخې بهرنۍ پیغله ناسته وه ، غاړه دې مې بنده نه شې وایې: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې ډاډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم :

ښایې کوم لوکس رستورانت ته مې بیایي ؟ یا به یې خوښ شوي یم ؟ وایي په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدې پیسې به نه لرې له چا نه به یې اخلي ؟ په همدې چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پې مخې ما ته په اشاره په مکرورېانوکې د کثافاتو لوی سیمنټي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس — مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډېرې خځلې شته انشاءالله چاره دې په دې کیږي او که دې چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددېخوا نه تیرېږم بیا دې د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندي اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښېښو زه ټپي کړم.

او د باې باې په ویلو ولاړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرنيزشن

زما يو ملګري نه پوهيږم څرنګه يې د بخت ستورى و ځلېدى په مکرويان کې يې کور واخيست. د دې لپاره چې ځان له سيالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکرويانو تر سليقې بهر شيان يې خرڅ کړل(ځکه دوى له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځير شوي نه و چې ځيني ترې د زړو کالو د زيرمتون کار اخلي) او پر ځاى يې لوکس او برقي سامانونه رانيول چې تر نورو ګاونډيانو څخه کم نشي ، ميرمني يې په خپل وار لستوني بډ واهل او د مډرنو اصطلاحاتو کورس يې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نيم چارک زياد وي.

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبريکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډير توپير راغلي وو کالي يې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله يې ډيره شوي وه ، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډير عجب راته ښکاره شو . خو د مکرويانو له اعجاز نه هم بايد سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسې بدلونونه بايد وي کنه نو عادي کور او مکرورينونو توپير په څه کې دى !

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکليټ په اخيستلو سره د وښبه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځير شوم چې ماشوم ما ته ځيني نصيحتونه هم پيل کړل:

کريمه(پخوا يې کاکا جان راته ويل)! خوارېه مه خوره چې ستوني دي په دردوي!

ما چې خوړو ته لاس نه وو وروړى دا خبرې مې اوريدې او خپله يې همداسې خوړله او د مننه ، مورږ يم ټکي يې هم بيځايه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشريفاتي) ټپل شوي وييونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور يې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاريده چې ښه نوي وييونه کاروي خو په ترڅ کې يې د ماشوم له بد سولې څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته يې ويل:

- اجمل صيب! کريم مه په تلکوپ(!) کوه
- زما خندا د دغو نندازيزو او غلطو کلماتو په اوريدو دوه ګرايه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مي ټينګ کړ مورږ په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو
- کوچنی اجمل د پلار په ليدو په چکچکو شو مور ته يې مخ ورواړاوه او ويې ويل:
- مامي هغه دى پاپي مې راغى!
- ما په اريانتيا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګيدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته يې پاڅيدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وويل:
- - د اجمل پاپي! ښه شو چې راغلې کريم توبره کې (!) ته راغلى دى.

د خندا مې تشي وخوږيده زما د دوست خندا هم چې رنګ يې لږ څه سور اوښتي و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واريز(وقفه يې) ډول زموږ خندا پسې اخيسته (تعقيبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زه بیچاره!

له ډم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپیر په څه کې دی ؟

هغه وویل:

دواړه سپینې چپنې اغوندو ، د دوکان د خلاصیدو اجازه لرو ، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخیستلای شو ،دواړه تر سلو نه زیات فیس اخلو....

خو زه بیچاره!

خو ته بیچاره!!!

هو خو زه بیچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه یې لري(په اسکیرلي بږغ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

رايګيري

مدير عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه ، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولې نه يې دننه وکتل د رييس لاس يې د کوم شي په رای اخيستنه کې پورته وليد نو د ده لاس هم هلته په دهليزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښي لاسونه جګ وو ، کيناست د ده نه وروسته مدير صمد ، مدير اکرم ، مدير جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښي لاسونه هم پورته وو يود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رييس د دې اکر (وضعي) په ليدو لږ سور واوښت موسکی شو او ويې ويل:

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټيټ کړم خير په هر ډول لکه چې د غونډې ډير غړي پوره دي نو غونډه رسماً پيلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پروپاګند

پستکي خمڅ ته ورو په غوږ کې وویل:

ته خبر یې ؟

خمڅ په هېښتیا او وارختایې وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده ؟

بې و زلي او لوږه ډېره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

- هو!

د هغه خوارکي مخ له ډېرو شوتلو د خوړولو نه پړسیدلې دي!

خمڅ بیا په هېښتیا سره وپوښتل:

شوتلو یې څرنګه مخ پړسولې دی ؟

پستکي په حق جانبه ښه وویل:

ولې نه دي اوریدلي چې د غوا نس د ډېري شوتلو په خوړلو پړسیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا دي وي همداسي

بيزو سوی ته چې ورسره ګاونډې وه د خپل ورک شوي زوی کيسه کوله سترګې يې د اوښکو ډکې شوې او په داسي حال کې چې يې پوزه يې راکښله و ويل:

هغه زما ډير ښايسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښايست خو لاځه کوی ډير ښه پيکی يې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بيزو د مشر زوی د څيرې را په يادېدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې يې څو لوټکي وخوړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرګاوه :

چاغ ، چاغ

بیا به یوه ږغ کړل :چاغ

نورو به په یو ږغ غبرګول:

چاغ چاغ ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل زړونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

.ولي چاغ ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتیر) ښکاریده په سا نیولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغیږي بیا یې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کیږي!

پوخ پتیر بیا مخ مظاهرې چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرګه کړه :

چاغ چاغ ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېړنه سيالي

د مکروريانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پيل شوه . لا څو شيبې نه وې تيرې شوې چې ګڼ شمير ليدونکي دې بې ټکيټه ننداري ته را غونډشول .

ته څه شي يې!

څه لرې ؟

په څه نازيږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې ، لومړۍ ښځې له ډېر سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا يې په داسي حال کې چې يو برقي داش يې پر اوږه راخيستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلي حريفي ښځې ته يې په طعنه وويل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبري وکه!

دويمه ښځه د داش په ليدولو لکه چې برق نيولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه يې پر اوږه خپل سل کيلويې برقي داش بهر راويسته او ورسره يې وويل:

او بيچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د نندارچيانو پرله پسې چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانيو کې يوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځايه نشوای ښورولای له پېنځم پوړ نه پر اوږه راويستله اوپه ميدان کې يې وچرخوله او مخ يې خپلي حريفي خوا ته کړ او ويې ويل:

ته کم بخته لومړی زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دويمي ښځې خپل لستوني بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسي يو دولس ګزه غالۍ پراوږه راويستله او ويې ويل:

ته خواره هم لومړی زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ۲۶ انچه رنګه تلويزيون د الماری سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بنکه بهر راويست او حريفي ته يې په کنايه وويل:

او بيچاره لومړی زما د دې رنګه ۲۶ انچه تلويزيون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

دويمي ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک تيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سرک بند شو د سينګار الماری تخت ، ګانې ، لوښي ، بستري ، چرګان...ورو ورو د دويمې ښځې په تندي خولې راماتي شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د ننداركوونكو چکچکو ډېر زياتی کوی ، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويې اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبرې کوې د دې ...!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننداره چیانو چکچکو میدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته یې د میږه د بانکونو او نوي رانیول شوو جایدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ویلو پیل وکړ:

په پغمان کې سل جریبه باغ!

چکچکې

زما سره څه خبرې کوې راشه زما د میږه سره چې رییس دی خبرې وکړه !

دویمه ښځه چې ضعف وه د رییس په اوریدوسره یې جتکه وخوړله له ځایه را پورته شوه او ویې پوښتل:

- څومره وخت کیږي چې رییس دی ؟

- یو کال کیږي.

دویمي ښځې چې لاس یې پر ملا نیولی و و کټ کټ وخندل او او ویویل:

هوو بیچاره! ړغونه یې پیل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده .

هغې ویل:

هو بیچاره! زما میږه یوه اوونۍ کیږي چې رییس شوی دی.

سامانونو ته یې اشاره وکړه او زیاته یې کړه:

دا یې د یوې اوونۍ کمایې ده یو کال وروسته راشه بیا سیالۍ را سره وکړه ولي لي.

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوریدو ضعف وکړ او ګاونډیانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د میدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د دیرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشوای دننه کولای (خدای دې مو د ښځو د سیالۍ نه وساتي) ،

(دا دهغه رییسانو میرمني وې چې رشوت یې نه خوړی‌خدای مو له رشوت خوره ساته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د راديو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتياطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارينه واده سره وکړی د (ب) احتياطي پارچې په بدل کې د مکروريان د کور ښښتنان کيږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست ليکولو پنډونه راورسيدل چې په کې د چا ميرمن لا درکه ، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د ديرش کلو راهيسي د مکروريان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت ، سينګارول ،ګل پوشه ګاډۍ ، ساز ، هوټل ،ويدويې کمر ې د نرخونو په اوريدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوتې جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې يوه اوږد درخواست ليک د کوپون شعبې ته وروړ خو هغو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلي ميرمني ته مې طلاق ورکړ ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست ليک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ ، ددې پړاو وروسته يې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه ، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلي شعبې نه مې پيل وکړ ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې ، په ګاونډي نورو مديريتونو رياستونو ، وزارتونو او کوڅو . ليلامي پلورونکو کې وګرځيدم داسي کارمنده مې ونه موندله ، په ياد مې شوه چې زموږ د شعبې پياده تاجبرو ميره پينځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړانديز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رييس سره وعده کړي وه نو اړ شوم بيرته خپلي ميرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چيرته پياده -ماده مقرره شي او بيا واده راسره وکړي هغې چې له ما په ځلويښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه ليدلې نو مرکه يې رده کړه او مناسبه يې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وړي کارمند سره ،ما د مکروريان د کور ،په هوټل کې واده ، ويدويې کمره ،عکاسي ډيري کيسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډيري اوريدلي وې او اوس چې په رښتيا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هيڅ ګټه ونه کړه نهيلۍ شوم اخير مې يوه کرايي ميرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه ، د کوپون مدير د فورمې په ليدو په خندا شو او يې ويل:

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکي کړي دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري ننواتې ورته وکړې او د اوړو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته وروړه ، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چې ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي ، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ(ګاډۍ)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پروړولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکې چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پړانګي   پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو ، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله ، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوی زما د سپيني ږيرې او کنډولې خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل ، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کانه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوړی او ويې نه منله.

د سينګارځې د کميسيون راته وليکل زيبايې در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازې د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخېستله ، دا دوې پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندې شعبې ته په ډيره ببړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل :

دوه سو کالووروسته بيايو خبر ونيسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې ټکي په اوریدو سره مې پښه د دوتر په میز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښیناستم د ځان سره مې وویل: دا ناممکنه ده چې دومره ژر دي د کور څښتن شم .

کابل ۱۹۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه بریښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م ، نو مې یوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کیدله راواخیستله او په پکه وهلو مې پیل وکړ . د یو مطلب سریزه(د غوښو ضررونه) په لیدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کیده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډیریده نو د ځان سره مې وویل:

زرینه! لکه چې د غوښو د رانیولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پیل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نیسم نو په تنخواه مې هرومرو ګذاره کیږي په ډیره خوشالۍ مې پیاده ته بږغ کړل :

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته بږغ کړه.

ټول مامورین آن د جنسي ، خدماتو ،او معاش کارمندان په چټکي یو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په ګمان چې د سیلو ډوډۍ مې ورته راوړي ده زما پر میز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندي مطلب په لوستلو پیل وکړ:

(غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د ځناورانو خوراک دی او په نابېره توګه د بنیادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څیړنې له کبله چې د امریکا په ایالاتو کې تر سره شوي د غوښو خوړل د بډوډي د زهري کیدو د ځیګر د خرابیدو سبب ګرځي ، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نیموي...)

د کارمندامو څخه هر یوه د دې مطلب په هکله په نظر ویلو پیل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ویل:

- ولا رښتیا! زمو ږ په کلي کې بابا خیرو یو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې یې په غوښه باندي څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشیف مامور داسي زیاته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډیره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغیو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټایپستي چې ډیره هیجاني شوې وه په ماته ژبه وویل:

زموږ د ښی خوا ګاونډی چې تجار وو د ډیرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډي د ناروغي څخه یوه اوونۍ مخکي مړ ....

د املاکو مدیر رجب ګل په ډیره مینه د بي بي نازو خبري پرې کړې او ویې ویل:

دا کومه ګټه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګټه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ ، دستي مو پیسې ټولي کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګټې د همدې ورځپاڼې راوړي

. موږ ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم څو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګټه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس د غِوښو په ضرر وپوهوم ، ولي جرات مې ونشو کړای ، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسي حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی ؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د ځناوروخوراک دی ..

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځنګ سړي يو وار راته سور او شين شو اوپه لوړ اواز يې په داسي حال کې چې په بريتو يې لاس تيراوه را باندي چيغه کړه:

غوښه د زمريانو خوراک دی نه د ګيدړانو! ته دي قواره ګوره ، مخ يې نورو سپرليو ته ورواړاوه او ويې ويل: چې وس يې په غوښو اخېستلو نه رسيږي بيا يې خبري ګوره

د ځناورانو خوراک! په داسي حال کې چې مخ يې بيا ما ته راواړاوه:

ځناور خو ته يې چې غوښې نه شوای رانيولای زه چې ډير توهين شوی وم ببله دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پيل کړه:

غوښه د زمريانو خوراک دی!

-نه دی!

-دی!

-نه دی

-دی

د سرويس سپرليو د هغه پلوي کوله . سرويس لا يو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځايه پورته او په غوسه يې وويل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرويس ته پورته کيږم نه پوهيدم چې دلته داسي احمقانو سره مخامخ کيږم له سرويس نه کوز شو او يو ټکسي ته وخوت.

زړه مې له ډيري غوسې پړسيدلی وو چې ولي نورو سپرليو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهيدلو په پار مې د شا څوکۍ يو ځوان ته ورځېړانه وربشکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تاييد کړې ما په غوسې ځيني وپوښتل:

نو ولي مو د هغه چاغ سړي خبرې تاييد ولې ؟

هغه راته وويل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمريانو خوراک ده زه په خپله تيروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکي ځناور دی ، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندي چاغ سړی ووينم او ورته ووايم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسيدو سره سم مي د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي ؟

ښځې مې په ډيره خوشالۍ راته وويل:

دا چې زموږ د ګاونډي د ميرمني ليور په ښاروالي کې پياده دی نن يې پر موږ باندي د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بيه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده ، ما په داسي حال کې چې ورځېړانه مې و ربشکاره کوله ورته وويل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بډوډي زهري کوي غوښه.....

د غوښې داسي بد ويل مې و رته پيل کړه تا به ويل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده ، نه پوهيږم چې ولي زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې ميرمن مې په غوسه راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ يې خورو که ته يې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تيار کړم . او هغه وچې له چايو سره يې وچه ډوډی راته کيښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې يوخداي خبروو . طاقت مي ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وويل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځيگر...

ميرمني مې په غوسه راته وويل

- نور خلک يې ولي خوری ؟

-تاسو نادانان ياست د امريکې پوهانو څيړنه کړې ده....

خو ميرمني مې ورځپاڼه ليري گذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هيڅ يې راته ونه ويل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخي نه چې بوی يې زما پزه تخنوله ليري کړ او پر ځای يې د پوډري هگيو خاگينه راته کيښودله. اوس چې هر چيري که واده وی يا ميلمستيا نو ما ته د غوښې پر ځاي سور کړي پټاټې چې چپس يې بولي يا دال او يا پوډري هگۍ مخي ته ږدي او ورسره دا خبره هم کوي چې ما ته ډير زور راکوي

د زرين جان! غوښه نه خوري حساسيت ورسره لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشابه نومونه

زموږ د تاريخ ښوونکی يوه ځانګړتيا دا ده چې نومونه به يې د يو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغي نو نسيم ته به يې عبداله ، عبداله ته خليل ، خليل ته قمبر وايه

يوه ورځ چې ټولګي ته راغلي نو غلام ته يې وويل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بيا يې تکرار کړل:

نورالله دي لوست تکرار کړی بيا راغی غلام ته يې ګوته ونيوله

نورالله ولي ځواب نه راکوې!

- صيب زه غلام يم! ښوونکي لږ جټکه وخوړله او ويې ويل:

مقصد مي غلام وو!

موږ نه پوهيدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تيمور شاه و که وزير اکبر خان....

دومره پوهيدو چې پاني پت فتح شوی ولي دا چې چا فتح کړی غلام سخي ، نورالله که قسيم نه پوهيدو ددې جنجال د ختميدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر يو دي خپل نوم پر يو ټوکر وګنډي. موږ ټولو دا کار وکړ ، خوبيا هم چا چا نوم په ټټر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پريولولو په پلمه نوم پر ټټر نه ټومبی .

موږ په تاريخ کې په نيټو پوهيدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهيدو ،

پوهيدو چې يو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپايتخت يې کابل ته وليږدوی خو نه پوهيدو دا احمدشاه وو تيمور شاه که زمانشاه و...

نور نو موږ په يو بل نومونه کيښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:ټپين ،ژړ ،لېونی ،کچل ،پک ،

يوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپيژندل شول چې په حقيقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زيات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاريخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي :

جبار

بيايې د دويم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم ؟

موږ ناري کړل:

بيزوګی

ښوونکی په غوسه شو او ويي ويل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه ياست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګړې مصاحبه

خبر یال (خبرلوڅ) د یوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې یې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا لیوال دي ؟

بلبل په ډیر پراخ تندي ځواب ورکړ ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بیا خبریال د کینري نه پوښتل:

ستا د یوازیتوب د زمزمې مطلع څه ده ؟

واړه عاشقان دي خوک چې و ړي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د رغ سره مینه لري

خبریال بیا مخ زرکې ته کړ او ځیني یې وپوښتل:

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده ؟

زرکې لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په رغ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو ، میاو ، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډیر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګنم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده ؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیڅا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډیري ویاړنې تر لاسه کړی ، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موډ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده ؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ توخي لرونکي رغ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانکور ، جایزه یا بورس دی نو په بیړه اتحادې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای واسطې را رسيږه ، رارسيږه

د واسطې له رارسيدو نه مخکې چې يې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې ثوک فکر ونه کړي چا وهلی يم هغه ما ته راکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رییس غروب

د اداري مجلس د پیل څخه مخکې عمومي او واړه مدیران په لوی دهلیز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګیاوو

د خدماتو مدیر جلندر خان لاس پر دیوال تیر کړ او ویې ویل :

پوره وهنه شوي ده ګوری، لاس سپیره کوي

د ساتنې او څارنې مدیر صدیق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدیر جلندر خان ته په پسخند وویل:

کانتین ، دومره لوی کانتین څوک په دوه سوه په کرایه ورکوي د یوې کڅوړې شرینک بیه ده .

د هریوه له خیرې مالومیده چې غوښتل یې د خپلي پاکي د اثبات لپاره اسناد ولري نو یو بل ته یې په شکمنو سترګو کتل .

دا شوي هغه شوي خبري کرار کرار تودې شوې د یو بل خطاب سرحد ته ورسیدې او ټول په کې را ګیر شول .

په دې وخت کې جناب رییس صیب تشریف راوړ او ټول مدیران لکه د شاتو مچی ورپسې د رییس دوتر ته ننوتل او رییس په خپل ځانګړ میز تر شا کیناست او غونډه پیل شوه:

لومړی اجندا د موسسي د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدیر پوري یې اړه لرله د ارشیف او خدماتو مدیرانو ګډ سنګر نیولی وو غوښتل یې هغه برملا کړي نو د ارشیف مدیر د شف شف نه تیر شو او په پسخند سره یې وویل:

د مدیر صیب خولې بیا په غوړو کې شوه تاسو یې دا په سپینه ږیري ډسکو جامپر چې په لیکل شوی دی (ای لف یو) وګوري ، پوهیږي! د چا نه یې اخیستي دي ؟ وګوری وګوری!

ټول مدیران د ساتنې او څارنې په مدیر داسي په غوسه وو ته به ویل د دوی برخه یې خوړلې ده نو د ارشیف د مدیر په خبرو یې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدیر ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدیر جمرود چې د ساتنې او څارنې د مدیرحریف وو داسي وویل:

محترم صدیق خان! ووایه ، هغه تلویزویون دي به یاد دی ؟

د موسیسې د معاون نوراجان لخوا د میز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره یې وویل:

-مستند ، مستند

د محاسبې مدیر هم د دې لپاره چې ځان پاک وښیي د ساتنې او څارنې مدیر ته وویل:

هغه سلیپر بوټ دي څه کړی وایي دیرش زره یې بیه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدیر په تندي خولې لکه مرغلري دیخوا هاخوا لغړیدې حریفانو راګیر کړی وو نه پوهیده کوم مستند شی د غونډې حاضرینو ته وړاندي کړي دیخوا هاخوا ټول حریفان یې تر نظر تیر کړل خو د خدماتو د مدیر چپلیو یې سترګې وبرېښېدې ، نو د واره یې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو یې هغه د میز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګوری دا یې مستند (وو‌ایم چې له چا نه یې اخیستي دي) د خدماتو مدیر په ځوکۍ کې لویدلی وو او پښې یې پر میز پورته وې ژیړ ژیړ یې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره یې په وقفه یې توګه خندل.

د کارمندانومدیر هځه کوله خپل کمیس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مدیرخپل دیپلومات د میز لاندي ورو ورو په پښه تیله کاوه د سوانح مدیر خپل کمر بند سست کړ چې پایڅې یې نوی کلوشې پټې کړې رییس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوتې ښی لاس کیښو خو د رادو ساعت ښوبیني یې سترګې وتخنولې نو ورو یې کیڼ لاس تر میز تر شا کړ د دریشي انګریزي ټوکر یې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار یې د میز تر شا غروب پیل کړ تر ستوني تر میز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته یې پام شونو غروب یې تکمیل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رییس صیب د میز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د میز له شا نه یې ږغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور اخیستل

میرک چې په عمر کې یې اخیستل شوی پور بیرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به یې پور واخیست خو ورکول یې په قسمونو ، تاویزو ، او تو‌ټکو هم نه تر سره کیدل اوس هغه ټولو پیژانده چې د چا پور نه ورکوي . یو تن کلیوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه یې میرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاریده ځکه میرک کلیوال نه پیژاندی او کلیوال میرک.

کلیوال یوازې غوښتل د میرک کور ووینې او هغه یې هم ولید او یوه شپه یې ورسره ه تیره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

میرک ډیر خوشاله وو دوه ورځې وروسته کلیوال د دوه نور کلیوالو سره چې د کیمیاوي سرې اخیستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه میلمانه شول او ضمناً یې د خپلې چرګې د روغِتیا خبریې هم واخیست یوه اوونۍ وروسته بیا کلیوال سره د میرمنې او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کیښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی ، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل :

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډیره ساده ګې وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا !

څنګه ده ، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلي یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل :

اي زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پریږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library